

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קמ"ח ע"ב

פרשת ויצא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קמ"ח ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

עובדוי בגין למיהב חדוה למלכא. אי ארחיה דמלכא דחדאן ליה בדיחי הדיוטי, יסדר קמיה בדיחי רופינוס ופרדשכי, ואי לאו, לאו איהו (בגין) בדיחותא דמלכא.

תרגום לעברית

שנים הם היו שאמרו קומה ה' - משה ודוד. משה אמר, (במדבר י') קומה ה' ונפצו איביה. ודוד אמר (תהלים קלב) קומה ה' למנוחתך. מה ההבדל ביניהם? אלא משה, כמו מי שמצוה את ביתו הוא אמר. משה צוה אותה להלחם קרב כנגד שונאיו, ודוד הזמין אותה למנוחה. כמו שמזמין [לו] את רבו, מזמין את המלך והגבירה עמו. זהו שכתוב קומה ה' למנוחתך אתה וארון עזך, כדי שלא להפרידם. כהניך ילכשו צדק וחסידיך ירננו. מכאן למדנו, שמי שמזמין את המלך, ישנה את מעשיו כדי לתת שמחה למלך. אם דרך המלך שמשמחים אותו בדחנים פשוטים - יסדר לפניו בדחנים נכבדים ושירים גדולים, ואם לא - זו לא [משום] שמחת המלך.

תא חזי, דוד זמין ליה למלכא ולמטרוניתא לנניחא, מה עבד, שני בדיחי דמלכא, בגין רופינוס. ומאן נינהו, דכתיב, (תהלים קלב) כהניך ילכשו צדק וחסידיך ירננו. (ר"ל ע"ב, רל"ד ע"א) וחסידיך ירננו, לוייך ירננו מבעי ליה, דהא ליואי אינון בדיחי מלכא. והשתא דוד זמין ליה לנניחא, עבד כהני וחסידי דליהו אינון בדיחי מלכא.

תרגום לעברית

בא ראה, דוד הזמין את המלך והגבירה למנוחה, מה עשה? שנה את בדיחי המלך בשביל שרים ונכבדים, ומי הם? שכתוב כהניך ילכשו צדק וחסידיך ירננו. וחסידיך ירננו? הנה צריך להיות לוייך ירננו! שחרי הלויים הם בדיחי המלך, וכעת דוד שהזמין אותו למנוחה, עשה את הכהנים והחסידים שיהיו הם בדיחי המלך.

טקסט הזוהר

אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד, לא בעינא לאטרקא עליך. (אלין) (נ"א אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד, לאו הכי) אמר ליה דוד, מארי (לאו הכי אלא), פד אנת בדיכך, את עביד רעותך. השתא דזמיננא לך, ברעותי קיימא מלה לאקרבא אלין, דאינון חשיבי יתיר, אף על גב דלאו ארחייהו ביהאי.

תרגום לעברית

אמר לו הקדוש ברוך הוא, דוד, איני רוצה להטריח עליך. [אלו] [אמר לו הקדוש ברוך הוא, דוד, לא כך] אמר לו דוד, רבוני, [לא כך, אלא] כשאתה בדיכך, אתה עושה רצונך. כעת שהזמנתי אותך, הדבר עומד ברצוני לקרב את אלו, שהם יותר חשובים, אף על גב שאין דרכם בזה.

מכאן אוליפנא, דמאן דאיהו בביתיה, יסדר אורחיה ועובדיה כרעותיה. אי מזמנין ליה, יעביד רעותיה דאושפיזיה, כמה דמסדר עלוי. דהא דוד אחלה ליואי וסדר כהני, וקודשא בריך הוא אוקים מלה כרעותיה.

תרגום לעברית

מכאן למדנו, שמי שהוא בביתו, יסדר דרכו ומעשהו כרצונו. אם מזמנים אותו, יעשה את רצונו של מארחו כמו שמסדר עליו, שהרי דוד החליף לויים וסדר כהנים, והקדוש ברוך הוא הקים את הדבר כרצונו.

טקסט הזוהר

אמר דוד, בעבור דוד עבדה אל תשב פני משיחה סדורא דקא סדרנא, לא יתוב לאחורא. אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד, חיה, אפילו במאנין דילי לא אשתמש, אלא במאנין דילך. ולא זו קודשא בריך הוא מתמן, עד דיהיב ליה נבזבזן ומתנן, דכתיב, (תהלים קלב) נשבע יי לדוד אמת לא ישוב ממנה מפרי בטנה אשית לכסא לה. אתא רבי יצחק ונשקיה, אמר אי לא אתינא להאי ארחא, אלא למשמע דא די.

תרגום לעברית

אמר דוד, בעבור דוד עבדה אל תשב פני משיחה. הסדור שסדרתי לא ישוב אחור. אמר לו הקדוש ברוך הוא, דוד, חיה, אפילו בכלים שלי לא אשתמש, אלא בכלים שלך. ולא זו הקדוש ברוך הוא משם עד שנתן לו אוצרות ומתנות, שכתוב נשבע ה' לדוד אמת לא ישוב ממנה מפרי בטנה אשית לכסא לה. בא רבי יצחק ונשק לו. אמר, אם לא באתי לדרכך הו אלא לשמע את זה - די לי.

פֶּתַח חַד בְּרִיָּה וְאָמַר, (בראשית כח) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה, הֵיינוּ דְּכָתִיב, (בראשית ב) עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ. דְּכָר אַחֵר וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה, רָמַז כִּד נִפְקֹד יִשְׂרָאֵל מִבֵּי מִקְדָּשָׁא, וְאִתְגַּלּוּ בֵּינֵי עַמְמֵיָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (איכה א) וַיֵּצֵא מִן בֵּית צִיּוֹן כָּל הַדְּרָה, וְכָתִיב גְּלָתָה יְהוּדָה מֵעוֹנֵי וָגו'.

תרגום לעברית

פֶּתַח בֵּן אֶחָד שָׁלוּ וְאָמַר, וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה, הֵינוּ שֶׁכָּתוּב (בראשיתב) עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ. דְּכָר אַחֵר וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה - רָמַז כְּשִׁינְיָא יִשְׂרָאֵל מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְהִגְלוּ בֵּין הָעַמִּים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איכה א) וַיֵּצֵא מִן בֵּית צִיּוֹן כָּל הַדְּרָה, וְכָתוּב גְּלָתָה יְהוּדָה מֵעוֹנֵי וָגו'.

טקסט הזוהר

פֶּתַח אַחֲרָא זְעִירָא וְאָמַר, (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שֵׁם כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ וָגו', מֵאִי (מ' ט ע' ב) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם, לְמַלְכָּא דְּאֵזִיל לְבֵי מִטְרוּנִיתָא, בְּעֵי לְמַפְגַּע לָהּ וּלְבִסְמָא לָהּ בְּמַלְיוֹן, בְּגִין דְּלֹא תִשְׁתַּכַּח גְּבִיָּה כְּהַפְקִירָא. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְּאִפִּילוּ אֵית לִיה עֲרִסָא דְּדַהֲבָא, וְכִסּוּתוֹתֵי מְרַקְמָאן בְּאִפְלִטְיָא, לְמִיבֵת בְּהוּ. וְאִיהִי מְתַקְנָא עֲרִסִיָּה בְּאִבְנִין (פנחס רכ"ג ע"א, רמ"ג ע"ב) בְּאַרְעָא, וּבְקִיסְטָרָא דְּתִיבְנָא. יְשׁוּבֹק דִּידִיָּה, וְיָבִית בְּהוּ לְמִיָּהב לָהּ נִיחָא, וּבְגִין דִּיהָא רְעוּתָא דְּלֵהוֹן כְּחָדָא, בְּדָלָא אֲנִיסוּ. כְּמָה דְּאוּלִּיפְנָא הָכָא, דְּכִיּוֹן דְּאֵזִיל לְגַבְיָה מַה כְּתִיב, (וילן שם כי בא השמש לאחזאה דאסיר ליה לבר נש לשמשא ערסיה ביומא) (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מִרְאשׁוֹתָיו (שם) וַיִּשְׁכֵּב בַּמָּקוֹם הַהוּא, בְּגִין לְמִיָּהב לָהּ נִיחָא, דְּאִפִּילוּ אֲבָנֵי בֵּיתָא, רְחִימִין קָמִיָּה, לְמִיָּהב בְּהוּ. (ס' א דכתיב וישכב במקום ההוא)

פֶּתַח הָאֲחֵר הִקְטֵן וְאָמַר, וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֵּן שָׁם כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ וְגו'. מֶה זֶה וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם? לְמַלְךְ שֶׁהוּלָה לְבֵית הַגְּבִירָה, צָרִיךְ לִפְגֹּשׁ אוֹתָהּ וּלְבַשֵּׁם אוֹתָהּ בְּדִבְרִים כְּדִי שֶׁלֹּא תִמָּצֵא אֲצִלוֹ כְּהַפְקָר, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁאֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ מִטָּה שֶׁל זָהָב וּכְסָתוֹת מְרֻקְמוֹת מַעֲשֵׂה רוֹקֵם לַיִשָּׁן בָּהֶם, וְהִיא מְתַקֶּנֶת לוֹ מִטָּתוֹ מֵאֲבָנִים בְּאַרְץ, וּבְחֹדֶר שֶׁל תֵּבָן. יַעֲזֹב אֶת שָׁלוֹ וַיִּלּוֹן בָּהֶם, לָתֵת לָהּ נַחַת, וּכְדִי שֶׁיִּהְיֶה הַרְצוֹן שֶׁלָּהֶם יַחַד בְּלִי אָנֶס. כְּמוֹ שֶׁלְּמִדְּנוּ כָּאן, שֶׁכִּיּוֹן שֶׁהָלָה אֶלֶיָּהּ, מֶה כָּתוּב? [וַיִּלֵּן שָׁם כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ, לְהִרְאוֹת שֶׁאִסּוּר לוֹ לֵאדָם לִשְׁמֵשׁ מִטָּתוֹ בַּיּוֹם] וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מְרֻאָשָׁתוֹ וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא, כְּדִי לָתֵת לָהּ נַחַת שֶׁאֲפִלּוּ אֲבָנֵי הַבֵּית אֲהוּבִים לִפְנֵיו לָלוֹן בָּהֶם [שֶׁכָּתוּב וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא].

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קמ"ט ע"א) ◆

טקסט הזהור

כָּכָה רַבִּי יִצְחָק, (ד"א ל'ג' וחי"ך) וְחֲדִי, אָמַר מְרַגְלָאן אֵלֶיךָ תַּחֲוֹת יְדִיכֹן, וְלֹא אֲזִיל בְּתַרְיִכֹן. אָמְרוּ לִיה אֵת תַּזִּיל לְאוֹרְחָהּ, וְאַנֵּן נִיעוּל לְמַתָּא לְהַלּוּלָא דְהָאִי בְּרִי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הַשְׁתָּא אֵית לִי לְמַהֵר לְאַרְחִי.

תרגום לעברית

כָּכָה רַבִּי יִצְחָק, [וְחֲחִיךְ] וְשִׁמַּח. אָמַר, אֵלּוֹ הַמְּרַגְלִיּוֹת תַּחַת יְדֵיכֶם, וְלֹא אֵלֶיךָ אֲחֵרִיכֶם? אָמְרוּ לוֹ, אַתָּה תִּלָּה לְדִרְכָּהּ, וְאַנּוּ נִכְנָס לְעִיר לְהַלּוּלָא שֶׁל בְּנֵי זֶה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עֲכָשׁוּ יֵשׁ לִי לְלָכֵת לְדִרְכִּי. הָלָה לוֹ וְסִדֵּר אֶת הַדְּבָרִים לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאִי יָפָה אָמְרוּ, וְהַכֹּל נֶאֱמַר בְּקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אָמַר, הַדְּבָרִים הֵלְלוּ הֵם מִבְּנֵי בְּנֵיוֹ שֶׁל רַבִּי צְדוֹק הַחֲלָשׁ הֵם. מֶה הַטַּעַם נִקְרָא חֲלָשׁ? מִשּׁוֹם שֶׁאֲרַבְעִים שָׁנָה הִתְעַנָּה עַל יְרוּשָׁלַיִם שֶׁלֹּא תִחָרַב בְּיָמָיו, וְהָיָה מִפְּרֹשׁ עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר שֶׁל הַתּוֹרָה סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים וְנוֹתֵן בָּהֶם דֶּרֶךְ לְבָנָי הָעוֹלָם לְהִתְנַהֵג בָּהֶם.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

